

JAAN MALIN

V E E L

Jaan Malin. Veel.
© Jaan Malin 1997

Raamatu on esmakordselt avaldanud Eesti Kirjanduse Selts 1997. aastal.

BAHAMA 2001

www.bahamapress.org

bahama@bahamapress.org

Bahama e-raamatute eesmärk on muuta kirjandusteosed hea tahte avaldusena tasuta kättesaadavaks kõikidele soovijatele, sest loomingu väärtust ei saa mõõta rahas.

Käesolevas failis sisalduv teos on e-kirjastatud autori nõusolekul ja soovil. Igaüks võib seda faili muutmata kujul paljundada, tasuta edasi anda või levitada, säilitada ja välja trükkida.

Käesoleva faili tervikut ei tohi lõhkuda. Seda faili või selle sisu ei tohi ilma autori nõusolekuta tervikuna ega osaliselt muuta, müüa, trükis ega elektrooniliselt avaldada või kasutada muul viisil raha saamiseks. Teost kaitsevad Eesti autoriõiguse seadus ja Berni konventsioon.

IHK IKKAGI

Mõnel on mõistuseülese kiuste
lootust, et tulevik tumedast pääseb.
Kuidas veel suudad, ah, kuidas veel jaksad
püsida pingetest vingavas ruumis?!
Oled üks väheseid avalalt naerjaid,
enesehoidjaid ja hingede toetajaid.
Osata näha, et pilved on vahused;
uskuda kurjuse kestmist ja kadumist;
teisitimõistmise kummastust taluda;
tunda, et kaduvik ise on igavest.

Enamat sulle vist polegi tarvis,
lootus ju leevendab terava kibedust.
Uskuja headust ei eksita miski.

ENDAPETT

Needsamad noorelt närtsind krüsanteemid
ei suuda talve eelgi puhkeda,
sest iial pole noppinud neid keegi
end ulatava, harda hingena.

Vaid erakuna võnklevad nad endas,
on silmamoondeks teistest kahju neil.
Vist kunagi nad kuhugi ei lenda,
sest – milleks hingeldada võõrail teil,

kui pole kohalikud piinlemised
veel ennast piitsutades läbitud
ning omamaised lihtsad kiimlemised
ei ole küllalt raagu räsitud.

Kel väsind vars on veritsevas rinnas,
see kõnnib teiste paistel pleekides.
Kas tunnete neid õilmitsevas linnas
või linna serva sumbund seekides?

HÄMMASTUS

Arvasid, et siiski suudad saatust kordki petta,
aga elu pole nõnda lihtne, kui ehk paistab.
Mina küll ei usu, et meist keegi miskit annab,
kui sest ohverdusest ikka tõesti ohtu haistab.

Küllap sina õnnetusest katsud jagu saada,
ebakindlast tulevikust mõelda sa ei taha.
Karjud vastu sügistaevast enda kasvõi puruks,
kuni vaibub igatsuseks sinu siiras iha.

Praegu üsna ajalikult siiski surma narrid,
salates, et sinulegi elu andis Tema.
Meelest kaotad kõige lätte, töö ja uskumise.

Küünilisusest löi küünal lõpuks võbelema.

TEADLIKU USUNI

Küll mäletad noid noori kirikus
just enne jõulu trotsiks kibelemas,
ning nende selja taga kõhna õpetajat,
kes enda sõnul otsis Neitsi Maarja
igavesti puhtaks jäävat pilku.
Tal seljas oli hall ja sirge palit,
mis tahtis veenda suuri inimhulki
hell püsima ka siis, kui vastus viibib.
Nüüd aga tulid küllap süüitud noored
ja kuulasid su sõnu kõrgest kantslist.
Sa laulsid oma rahustaval häälel,
kuni maailm jõuetumalt keerles
ja langes helevalge võbinana.
Ta kõige kiuste muutus meenutuseks,
kesk suvepäikest sillerdavaks järveks.

Need olid jõulud,
ebalevad, vaiksed.

SEST UHKUSKI

Kuigi oled vaid hetketi hingav,
ära põgene, ihalev laps.
Nõnda ei pääse raskusist eemale.
Keegi ei kahetse, kes koju jääb.
Nii usun, ei vandu või eales
müütide ja muinasjuttudega põimitud Sõnal.
Oli kord vabadus, enam ei ole vist.
Janu ei kustu pagevas paadis
ega võõramaa tuksuvas haardes.

Eneses kaaluda kadu ja püsi –
kust algab häbi ja kus kumab kibedus.

ON JU

Vihmapilv väristab
väsinud sulgedega pealikku,
kelle süda on raske.
See vaev tuleb sinu sisse,
kui sa jooksed palja hõõgumise järel
või vannud tema vääramatuks.

Just seepärast mõtled sa
lõpueelselt seiskunud silmadele,
avarusele pealpool puudutust,
sõnatult täiuslikule kerale.

Sa mõtled olemist lõhkuvatele revolutsioonidele,
kuigi too teine teadvat meie kõigi tahtmisi.

Üle tõtuse kummub ikkagi taevas
usaldades ja olles valmis.

PÜSI(MINE)

Kivist kostab lõppematu kumin,
mis jäätund sinna

kunagisest kojast, kojast, kojast,
esivanemate kõrge elupuust,
pajatuste õitsvast ilmasambast.

Kumin kannab endas
kartust kaduda
märgitult
ning samas seda olemise kindlust,
mis igasugu kohustusist vaba.
Linnud ümber pihlakobarate
tunnevad, et neil on marjaõigus
ega eksi.

Ringiratast verekoja sünd.

VALGE NAIN

Sel ööl ma nägin uneledes maja,
kus valge naine valvab peeglisaale.
Tard tundus tema hingamise kaja.
Sel ööl ma nägin uneledes maja
kesk vaikust. Mul ei olnud seda vaja –
kes sinna jõuab, hajub kesk portaale.
Sel ööl ma nägin uneledes maja,
kus valge naine valvab peeglisaale.

PIETÀ

Tardunud laubale nirgub
tume, poolhüübinud veri.
Käed surnud rohmakais kablus.
Ootele taanduvad hinged.

Isa, oh ära tule.
Mul on valus ja vaatan Su poole.
On valus, sest Sina nutad
minu tõttu, oo põline.
Kurbus üle puulatvade
seisab,
sest suurest süütusest ei puhu tuul.
Looja, ära tule, sest ma tean,
et Su läbipaistvaist silmist
usk Endasse kiirgab me pääle.
Andesta kõigele elavale, mis ei mäleta,
et vaenutsemine sureb läbi hoiu.

Vaim enesesse tõmbub, tõstab tiivad
ja lehvib üle kargelt lootva vee
ikka kasvava Teadjate Saareni.

PALVE

Näha Sind, Su kõhklust
hoidvaid muigamisi,
Sinu tõde-teadvaid,
naervaid silmateri.
Ise seista aga
virilana eemal.
Nurgast vaadata, kas
süttib ihkav tunne
kahes ootel ergus,
süütult igipühas,
aina lähenevas hinges.
Jõua ükskord, jõua!
Näha Sind, Su üha
naervaid silmateri.

Nukker ühepoolsus,
kajadeta hüüud,
mille kalkus tapab
iga tõusva idu.
Hävi lootus osa
saada helgest hetkest
(kahest, kolmest, neljast,
viiest, kuuest seitsmest ...?).
Jõuda eneseni,
enda õeluseri.
Teadvalt ohjes hoida
suutmist püüdev kurjus.
Uskuda, et päästab
headus ükskõik, mille.

Tõuseb lumest harras
austus Looja vastu
enne veel, kui puhkeb
leekidesse koidik.
Sinu krooni, sünnist
saati siras tähte
näha veel – Su üha
naervaid silmateri.
Äsjasündind päeva
arad avalöögid
äratasid usu,
rõõmust laulva õnne.
Kiirgab üle lume
jõudnu harras austus.

ÕNNEKS

Päev päevalt muutun ikka veendunumaks,
et sõltumatus pole vabadus.

Vist iga inimene tahab vahel
end lasta tundmatusel juhtida.

Klaar selgus ilmub tegudes ja mõtteis,
kui toeks tal armastuse helgus on.

Su südamest on tunda kõik, mis vaja,
et saavutada kord ja karge siht.

Need mõtted võivad tulla sinust endast.

Sest kihist, mida sa ei valitse
nii kindlalt, nagu taevas seisab Peetrus
ja hindab, kes me siiski oleme.

KA KÜLM ON SOE

Sind otsisin, mu lapsepõlve-tuba
ning varjud meie väreleval seinal
kesk hommikut. Siis olin juba ärkvel.
Ja kartsin päeva kahtlematut selgust.

Ei ihanud ma iial teed nii kindlat,
kus kõhklemiseks pole ruumi jäetud.
Kui kõnnid selles ettemäärat suunas,
siis jumalikust ennast eemal hoiad.

Kolm mändi seisid vaikse maja kõrval.
Ta veri oli mulle väga võõras.
Ei teadnud ma, et põlesid vaid küünlad
tos ruumis väreledes justkui palve.

Külm pink, kus pidin põlvitama lauldes
või pomisedes nonde naiste järel,
tol hetkel tundus karistava väena.
Ei mõistnud ma, mis eest ja mille sihis.

Mu päralt siiski pole näriv kurbus,
mis ähmastaks neid lapsepõlve-luiki,
kes hommikuti lendasid mu kohal
ning tõmbusid siis seina sooja vaipa.

ÜKS PIDU

Tantsib see põhjamine päkapikk
muile mõistetamatult isepäiseid liigutusi tehes.
Ta on tõsine ja pooleldi altkulmu
vaatab tühja põrandat enese ees.
Sammub ja keerutab elegantseid ringe
ega hooli millestki enese ümber –
just säärane sihikindel pühendumus vaatab vastu
tema tööks pühitsetud vaikimisest.

Vaid mõned mahajäetud naised märkavad
hallpea kriimustatud põske.
Baarman on kainena
üleolev ning abitu.

Teatraalselt pimedas kalkseinses ruumis
lämmatab mitmusest hõõguv lõhn.
Too mehike libiseb lihvitud sambani,
kukub võõrastesse häältesse,
tõuseb tõsisena,
liigub edasi.

JUHTIJA VIIBUTAVAST SÕRMEST

Vaata oma punavasse näkku,
märka selles vanemate kustumatut viha.
Siinses võimust väärdumuses muie ainult
iseennast pikki aastaid jäägu vaevama.
Mäleta, et kohustab sind pöördumatu paine,
hallis ligund tahe tõusta jälle jalule.

Üksi kasvõi puhtusesse püüdes hoiad üha
endast eemal valskuse, mis pöörleb igas kaares.
Jõuad sa ju palujate seltsi põlata,
neelata sülg, kogunenud mõttest sunnismaale.
Sogasest veest kalu püüda? – Sel pole mõtet
isegi siis mitte, kui just su enda selja taga
maha parseldataks sinu ja veel mõnegi
uned ja unenäod,
imed ja imenäod,
sõnad ja sõnakäod.

Jah, usk ei ole ammendav,
sest ainsana jääb nõrkuv-väheks.
Kuid ilma pole jaksu sootuks.

Siis, kui kuumus ahastades tõmbub enesesse,
tajud, kuidas ihu muutub ikka jõuetumaks.
Lootus kaob kord täiel rinnal jälle hingata,
tunda head meelt palja kivi olemisest kivi,
rabas tõusvast isemeelsest kindlusest.

VALIK

Sa ei suutnud iial lihtsalt olla
nii, et mingit märki sest ei jää.
Sestap jõudsid, kunagi ei kadund.
Kahju, et Sa nüüdset vist ei näe.

Mõistus ütleb teist, kui tunne aimab.
Kohus käsib hoopis kolmandat.
Suhtelisus põrkub vastu mälu.
Tühjus osatatud olematuks.

PARAPLASMAST

ikka isa oodates

linnu muie otsib revääri
ääri tahab limpsata tuli
või läks ära milleks siis üldse
kogu see sebimine ümber tema
prillide
 viltuste
 klaaside
 läbi
ja üle näha loksuvat maailma
enamasti võib veeilmas olla
minemine kohutavalt värvilisem
mustvalgest muusikast mille keskel sünnib
vaikuse tõotavalt romantiline algus
mille lõpu lõppematust teab vaid
sinu enese muigav torutont

ISALE

Kevad laulab ikkagi.
Ja linnud tulevad.
Ja lilled õitsevad.
Ka teispool pilvi.
Võibolla seal rohkemgi kui siin.
Ükskord Sa räägid ka sellest.
Kui päike langeb längu
ja meie kõnnime mööda tühja mereranda.
Hõljume pehmelt teineteisesse lõikuvate peeglite kohal.
Me pilgud põlevad, kui räägime siis
klaasi puhtusest ja süütusest
ning puu tugevusest ja soojusest.

Korruga tahad Sa näha tiiki
ning mesipuid seal serval,
mesilasi.
Ikka mäletad Sa seda sumbunud seinat
linnas, suviselt köetud munakivitänaval
või peesituspaika viival kruusateel paplite all.
Igavesti me kõnnime.
Isegi läbi lasteaia une ning armastatu ajalehe.
Ikka me kõnnime. Ja Sina räägid.
Kasvõi sellest, et alati oled Sa tahtnud olla pikema kaelaga.
Või seletamatust sümpaatiast Sinu ja juutide vahel.
Või sõnajala pruunidest pungadest.
Või oma lapsepõlvest.
Oma jutu sidusid Sa mõne äsja valmis saanud tööga.
Vahel ma ei uskunud neid sidemeid.
Nüüd saan aru, et töötamine oli Su loomuses.
Hävitavaltki.

Ükskord
me võibolla ei kõnnigi enam mere kaldal,
vaid näiteks üle selle siiani õnnelikkusest nõretava tänava,
kust Sa poisikesena väga pika liu lasid.
Igal juhul me oleme koos
ning aimame natuke samu asju.

EI MATA

Osaks on sul olla neetud
juba enne igavikku.
Varjad enda vilekspeetust
õhku ahmijate eest.

Nägu vastu kummis klaasi
kumiseb, ei anna asu.
Miski surub maksa maani.
Mullast kerkib veritasu.

Iga hetk täis näljatunnet.
Sina iialgi ei karju,
kuigi eitada räiget rünnet –
tõmbud kerra vaid, ei harju.

PERSPEKTIIV

Taas viskleb jõud, taas voolab hirmuhigi
ning vaikimine loomulikuks muutub.
Kui mingi hetk sind otseselt ei puutu,
ei eemaldu sa temast ometigi.

Vaim vastu peab, kui usku on veel keelde,
mis kõlavana siiski puhas püsib.
Hääl hoiatas, et võõras vargsi rüsib
end kõneleja kahtlevasse meelde.

Kas mingi hetke udusus või selgus
meid aitab hämarduvas silmapilgus?
Kõik võib ju olla, aga kahtlen siiski.

Jaks kahaneb, kui paatub elu-helgus
ja püsimist ei paista tähe vilgus.
See pidetus meid avarisse viiski.

TULEMINE

Alles nad lahvasid, leegid.
Siiraimalt hõisati kord.
Hiljem ehk kahetseti.
Praegu on tühjused leitud.
(Endised, kunagi olnud.)
Piisamatus jääb tundeks.
Elusus takistusist
hoolimata kuid võitleb.
Küll jaksab ja küllap ka võidab.
Kelle? Vast enda, see suurim.
Nõnda ta tormleb ja viskleb
elektritraatides, meis.
Jõuna ta tungib me ajju,
pinguldub mälus, ei mata.

Lõpuks nad lahvasid, leegid.
Vägevaim, anna neil jõudu
püsida pikemaid päevi,
vaadata värskemaid värve,
heita meilt heidutamatus.

HUNDIULG

Tolle mehe õhtu töö
on käia lauast lauda
ning siiruse varjamine välja naerda.
Muidu ta vaid mängib, mängib, mängib,
pilab nuuskijate ninu.
Tahab sellest kõnetoolist
tõesti kuulda saada tõde.
Eks sa looda, lihtsameelne!
Uskujad ju aina kaovad,
jäab vaid mingi potikaabe.

Too mees hiilib öösiti.
Mõne meelest lapsrõõmsana.

VASTU TAHTMIST PÄRIVOOLU

Kolmapäeva pealelõunal lendas kaksteist hiirt
moesalongist kohvikusse. Mõne laulu viit

pidada on võimatu, sest seaduspära pole.
Närilised seinakapis. Kevadel on kole

isu kalu püüdma minna; kodus vatiteki
alumise nurga sisse teha kohvipleki.

Nii ma mõtlen hommikul vist paistes hullu moodi.
Midagi ma pole laitnud. Prodekaani voodi.

IKKA VEEL

Ikka veel küsime karjuvatelt külalistelt

(tasa, kui tahtmata tõsta tüli):

“Miks teile ei meeldi meie elamine rabas?”

Ahh, ärgu meeldigu! Kui te vaid kuskil ei soiuks,

et siinsamas, TEIE külje all, elavad ühed,

kes armastavad kodu, mitte kostromaa juustu.

Tegelikult pole ka sellest kaeblemisest

suurt midagi,

kui sellest midagi poleks. On.

Sest sellise ütlemise taustaks tõmbate vee peale

ja ütlete, et väiksed uputavad.

Hambaid kiristavat tundetalitsust

ja lootmisest väsinud silmi märkamata

sõidate sammastega kinno.

Kui kellelegi päikesest hoolimine

jaksu ja selgust annab.

24. 02. 89 jj.

Tundsin, et mu punane püüie väsis.

Üha hallim oli tuul tema ümber.

Ja siis,

siis ühe korraga

minu püüet,

räsitud, väsitud püüet

polnud,

polnud enam.

Just samas,

just juures

kuulsin kajavat häält,

mis lubas mulle uut punavat püüet.

Uut aga,

uut

ma ei tahtnud enam.

Kolm veebruarikuist

üle pika torni.

KOOSLUS

Vaheline rahvus, rahvus vaheline.

Paheline lahkus, lahkus paheline.

Püksiline karu, karu püksiline.

Sajalised jalad, saja jalaline.

Kroonilised viied, viie krooniline.

Ime! Soovi! Mata! Soovimata ime.

JÄÄK

Näoli laman ja käed on mu all.
Viha kerkib Su hüüet kuuldes.
Olen ise ja see on mu tõde,
mida ei takista sinugi tahtmised.
Hallsinine taevasküll lubab
metsatukka või üksikut, selginud puud.
Teie magate aga ja usute homset.
Ma lähen ja tantsin kusagil mujal,
ei igatse saatana rahu,
kus on õudselt mõnus.
Mis jääb siis?

MIKS?

Lööb välja vana sündimise tõbi.

On üha raskem, raskem hingata.

Kramp keha väristab ja juustest voolab higi.

Miks on see maailm nõnda pinnata?

LANGEJA LAUL

Kord kukkusin põranda pääle.
Sa kohmetult vaatasid.
Mul polnud siis mahtigi mõelda,
mispärast Sa vaikisid.

Sest võinuks ju karjuda, hüüda –
see polnuks üldsegi veider.
Kuid seisid nii vait nagu kivi
ja paigal kui sügise hirmus.

Ei liigutanud ka mina,
vaid mõte käis omasoodu.
Mind kutsusid: “Ütle, oh ütle!”
Head hinged on maailma jõud.

ENDASISENDUS

Nüüdishetkel olla valmis.
Eilset hoida mälusopis.
Võitlemise kisa kõrval
seista hingerahu eest.

Lõpuks jõuda kõhkluseni,
kahtluseni, skepsiseni.
Kui ka tulema peaks hullem,
toetab püstipäisust töö.

Uskuda püüid püsiväärseks,
millest ei saa mööda minna
ega olla temast üle
nähtavalt või varjates.

KUMA

Päike loojub ning valgus on lämbe.
Hirmunult kihutab ühe lahtise uksega rong
mööda suurelisist suvilaist
ja potipõllumeeste alandlikest ubrikuist.

Lagedal väljal
läbipaistvas majas
mängitakse linnade põletamist.

ALGUSEGA LAPSEPÕLVES

End varjan iga pärimise ajal
ja hoian kunagisi tundeid ikka.
See maja ja need punapäised lapsed
mu mõtteid harutasid surma poole.

Ta järel teadsin kõige olnu lõppu,
mil pole isa, ema pole, mängu,
ja vett ei ole, liiva toda põõsast
me maja ees ja mind seal põõsa kõrval.

See teadmine ei lugenud küll palju:
üht poissi kujutluses ikka tapsin.
Käed ümber kõri, peagi lõtvuv keha.
Just enne und see mõte tuli vahel.

Vaid kägistasin, olin ühekülgne.
Sest teised viisid tundusid veel kauged.
Siis suri aga hoopis tema ema.
Jah.

Äkki on ka minul selles süüd?

VAHEPEALSEST

Hulk aastaid möödus, kuni mulle tuntuks
ka teised tapmisviisid lõpuks said.
Teoreetiliselt tundus kõik nii selge,
kuid praktikasse minna polnud tahtmist.

Või julgust – nõnda kahtlen juba ise.
Vaid mõtelda sest söandan salamisi.
Kas aitab aga kihust siiski päästa
pelk võimalikkus, pole tõesti aimu.

HILJEM

Nüüd enamat ei ole tõesti vaja
kui õhuline halastajakittel,
et koridoris torman hullununa,
käes padi selleks liiga pisikene.

Hetk tagasi veel olin selle vastu,
mis pöördumatult muutus olevikuks.
Käib elu mõttest üsna sõltumatult,
sest veendumus ei pruugi olla ehtne.

Seepärast tõttan lämmatama tihkes
ja sulnilt pehmes pesakeses teda,
kes elamist ei hinda eales kõrgelt
ning nõnda enda proovikiviks jätab.

Nii teeksin, aga sündinud veel pole,
kes tõrkumata lahkuks sellest ilmast.
Käed jätan oma istumise alla,
sest nende liikumine ...

Igaks juhuks.

RÄNK

nähtavasti olite me elamise hind
tuletades meelde meie lõppematut süüd
puhas piisk kord kunsti kujul riivas püha rüüd
ohata vaid mõistis sügisene merepind

kurjuse jaoks surema peab iga õitsev lill
mille kahkjaskausidus on siiski alles veel
kes vannub tulist kuradit

teadku

ta on teel

ilmauks on temalegi ikka irvakil

vaikideski vastu kajab ürgne hirmuhüüd
kellelegi pärikarva siiski pühkis luud
armulaua ihu ootab palvetavat suud
kirkas hetk on igas ajas nüüd

jah nüüd

jah nüüd

SIISKI HÜMN

Tõnu teab

Mina pole lihtsalt keegi.
Olen igatsetud mees.
Kuigi igatsejat pole
veel. Ta on ehk ees.

Kannan ainult enda nägu.
Olen määratletud koht.
Vean end igast ajast läbi.
Kuigi varitseb mind oht.

Kuulusin sest vennaskonda,
loomuldasa mis on aps.
Uskusin uut ühiskonda.
Selles mõttes olin laps.

Kel on mõõkasid ja piike,
võivad uksi paotada.
Võidu-usk kel vihkab viike,
mõistab kaunilt kaotada.

KOOS

Su nõtkel kaelgi mäletab me hullust
ning vaimustusest õhetavaid õhtuid.
Vist vastust kartes tõusnuksin ma õhku,
kuid hetke hurm must ikka üle rullus.

Ei suutnud lahkuda ma sellest rohest,
kus sinu keha kiirgas päikse poole.
Ma õndsusest siis olen saanud poole,
kui olen joond su kõhu kaunist lohist.

Su rindu imen, sinu sülle vajun,
su noores kehas justkui loomaks muutun.
Kas on me ümber öö lämb-nõtkelt kuutu
ja tähitu, ei tea – sest sind vaid tajun.

Meil mõlemal siis avanevad huuled
ja kumbki meist ei mõtle enam muule.

VARA

Ma uskusin, et kõik on juba olnud.
Sääl mügarikud mõtted miilasiid.
Tõus sügavikust polnud küllalt selge.
Kas rõõmustada, et ma nüüd siis tean?
Jah, oravatel pole kuigi kerge
siin hüpelda, sest oksalgi on ots,
nad laulavad (mis sest, et me ei kuule),
et pilvitult on taevas tõotavam.
Kolm kirstukandjat aga samal hetkel
üht jalga tundsid juba libavat.
Neil järsku meenus totter-kummaline
kolks üle riigi. Mida märkis see?
Kui lõpu algust, läks küll kaua aega
veel enne, kui see lõpp sai lõpetatud.
Ses ajas oli liiga palju eba-
lust. Ja kõhklusest said inimhinge haavad
ning nendest ei saa küllap iial lahti,
kui meil ei ole jõudu ega söakust
nüüdsama teiste nähes tunnistada,
et igaiüks meist oli vapper nael
meid vaenavana siiski seisvas kaagis.
Ei igatse ma taga olnud aegu,
ei olevat, ei tulevat – ei miskit.
Ka teise oma pole etem nüüd.

MÕTTELINE

Must käterätt võib näida ihaldatav
ja tekitada isemoodi tunde,
kui tema kuude kaupa paisul püsind palak
hõõrub temakese rinda.
Koirohi rahustab, taas tummi tõmbub liha.
Eal ärge võtke enesega lihtsat lahterdajat
ka siis, kui oli pesemata vann.
Too mõtteline armastus ju sündis enneaegu,
et olla ullike vaid suvises ja kihavas fontäänis,
sest valvajatest kedagi ei suutnud panna uskuma:
näe, sõber, kes sa pole viisas täna ega homme,
seesama on mu tõesti kõige,
kõige armsama, kõige kallima,
mu igavesti jumaldata käterätt,
mis märg on must, on must, on must,
minu igavesti rappuvast õnnest,
kuis tilgub tagurpidi mis.

JÕUDIS LATVA

Ammu sind ei armasta,
hoopiski ei vihka.
Lihtsalt leigeks olen läind.
Midagi ei ihka.

Imetletud korra sai.
Nüüd see kord on läbi.
Ainus, mille pärast ma
tunnen tõelist häbi

on mu süüvivi tundetus,
ajju jõudev külmus.
Loodan, et ses jäises pääs
nõrkus ära külmus.

Sind ma, jah, ei armasta.
Laman punasilmi.
Ainsa surut ohkega
jätan "Tallinnfilmi".

ANDUV MÕTE

Kui meenutan su alahuult
ning õrnalt lainjaid juukseid,
siis linnud laulma jäävadki
ja kuused kallistama.

Kas ilmas ongi meeletust
mis suudaks jahmatada
sind, kahtlen ses – sa seisad ju
käed lõdvalt puusas, naerad.

Mis sest, et muigamine võib
mask olla ehk, ei sisu.
On näivus vahel ehtsamgi
kui tõena ennast pakkuv.

Too himur suu mu võrgutas
kesk roiutavat suve.
Rong hakjalt liipreist mööda sööb.
Mu jõud kaob igatsedes.

SIIRAS TEESKLUS

Sa kerkisid mu ette nagu koda.
Sa seisid nagu kahvatunud laps
kes teab, et temas vaja on just toda
taas ilmumist vaid. Seda kindlamaks

kel muutuvad siis usk ja pretensioonid.
Ta mängib, nagu kübetki ei teaks,
et eeskätt tema määrata on toonid,
mis hoidmist ikka enam ühte veaks.

Ei küsinud: "Kas nii on olla vaja?"
Näis maailm tookord kõigest avalam.
Kui päike paistis, olid tema kaja
ning peatusid, kui hakkas palavam.

JAHE KAUP

Sa võid minu kasuka võtta,
aga see pole ikkagi see.
Ja kuue võid laheda võtta,
kuid pole ka see päris see.
Siis higise särgi võid võtta,
kuid isegi see pole see
õige, see armunu kutse.
Saad kätte vaid hingetud märgid.
Ei ole mul õnnesärki.

Miks lähed sa südamest mööda?
Kas üleolek või pelgus?
Ma seisan ja vaatan su kogu.
Näen jõuliselt tormavaid samme.
Ei hooli need teistest, ei hooli,
kes naeravad üha kui kajakad
(või pihkugi itsitajad).
Ütlevad olevaks vaid enda,
kelle ümber keerleb näilisuse tolm.

Sina vaikid siiski
ja pole just nagu
põhjust arvata midagi muud.

SOOJAVÄRINAD

Vist armund olen – saamatuse viha
veel karmimaks on muutnud algse iha.

Öö otsa läikivmusta oksa vahin
ja kuulen, kuidas vihma pidev lahin
ähk-ärevana õhus paigal püsib.

See hääl mu hingest raspselt läbi rüürib.

Kui keegi kipub hädust varjutama,
jään lihtsalt olles (trotsiks) harjutama,
kuis käituda, kui ohus on ma ise.

Ma kaotan tema sisse uskumise,
mis kohutab, kui kohtad tema silmi.

Põlv nõtkus täna. Ja see oli ilmsi.

PÄRAST EHA EHA PÄRAST

Su juurde tulen vaiksel ööl
vaid veidi enne koitu.
Kas helgist Sinu kaamel vöö
saan unenäole toitu
või kohkun, nähes avalust,
mis-saatel kaunis naine
mind teretab, selg siinpool ust?
Nüüd tean, et olla kaine
on vahel nõnda vaevane,
et lülitaks end välja.

Kuid Sinu juurde, taevane,
võin jätta kerkind nälja,
kui tulen kevadvärskel ööl
vaid veidi enne koitu.
Kuuhelgist Sinu kaamel vöö
uus päev saab püsiks toitu.

KEVADES KULGEJA

Oh imetus! Täis meelelisi hetki
on noore süüdimatu kaunis keha,
mil minevikus meelisklevaid retki
eel raukusegi viibija võib teha.

Kas mäletaja imetleb seal ennast
just hetkes või veel möödanikus mingis,
ei olegi vist tähtis. Piisab hinnast,
mis olevik me tarvis valmis tingis

seks ajaks, mil me lunastame patud.
Vaid meie omad! Meie ju ei tõrgu,
kui Kõrgeim saab me elust rõõmustatud.
Ei usu ma, et ees meid ootab põrgu.

LÕKE

Mäletaski, sunnik, mis me tookord tegime
ega muutnud kirjelduses miskit leebemaks.
Mina olnut ilustan ja mõtlen loogiliseks.
Lõke tooli jalgadest näib takkajärgi totter.

Praegu arutan ma vahel, kuhu jäi mu nuga,
mille korgitseri polnud keegi avastanud
enne, kui ma kiusatuses ise selle reetsin,
päästma seda pakkusin ja nõnda ta siis kadus

pudelite vahele, mis ikka olid laual.
Ees meil oli raske pudel vanapunast veini,
mida lihtsa liha juurde juua ongi õige.
Mõnuledes õgisime talle haudund kintsu.

Rasva tilkus riieteale. Mina sest ei hoolind.
Praegugi ma usun vahel, et kõik oli nõnda.

SA POLE LAULEV LAPS

Ma vaatan Sinu emalikke silmi
ning imestasin, et ma ei mõistnud siis,
et Sind ju saatis suve malbe briis,
kui kõndisid seal pealpool pehmeid pilvi.

Nüüd muigad, nähes mere õrna viibet,
sähv-sädelevalt valgeid lapsejuukseid.
Maailm on kuulmas igatsevat, liibet
Su uskumist, Su malbeid õnnenuukseid.

LAUL

Olen ikka Sinu kõrval,
aga see ei lohuta.
Tunnen ennast liialt üksi,
ainsa pääsurohuta.

Kümmetuhat nõrka kohta
on me ebalevas loos.
Teame ju, et jahe selgus
mõlemal on ainult poos.

Tookord oli ju ka kevad.
Talveunest puhkes lepp.
Võsas laulsid mingid linnud.
Eemal vaikis toonesep.

LUBADUS

Ma tõmblesin kord armus
keset sind
kui pihus õhku ahmiv
punarind.

Ning vältisin su pilku,
sina mind.
Vist vaikimise läbi
vaibus ind.

Kas nõnda ausam oli
vabaksand?
Kas lähemale jõudis
avarand?

Ei vaikides saand õndsaks
kumbki meist.
Ei suutnud vallutada
teine teist.

Mind hoiavad su silmad
kinni maas
ja maise keele kõlas.
Tulen taas.

ALGUSETA. LÕPUTA

Su pilgust imen oopiumi,
nahk pehme kui martini.
Nii tulen sinu valgele
sel õhtul sumedamal.

Õhk väreleb nii jahedalt
ja laual pudel võbeleb,
et mõistus ütleb ülesse.
See oli ainult tundunud.

PETTUNUD PARADIISIS

Tundmuste tulisus langeb ükskõiksusse
päriselt siiski jahtumata,
vähatahes vaid veidi – kuid teadmisse.
Eemal hingeldab justkui tõeline,
kuid aimamata on tee temani.
Selleks kõigeks pead olema sina.
Ja mina pean selleks olema.
Igal juhul PEAB OLEMA.

JÄRELDUS

Õrnus kasvab, ootusest saab täius.
Vaatan õhtu tumekollast varju.
Pilk on pinev, väsind teadmatuses.
Kuulan "Hortust". Kohus ununeb.

Tümiseb siin ruudusel kušetil
mälestus me väiksest viljapõllust.
Kahju, et see näib vaid aimuvana.
Igavik ei tee vist siiski vahet.

Surun alla siivsat nägu tehes,
kartes puhast südant võtta tõena.
Vari tardub, õhk on umbunud.
Plahvatusse suubub ruumi sosin.

VASTANDID

Mil tunnen taas su lõhna, armas hing?
Ah, ära vasta – see ju pole sina,
ning ainsad, mis võiks üldse lohutada
on läheduses kalli põsk ja pilk.

Su mõtted püsigu niisama sirged
kui meie esimene kohtumine.
Mis tundud, jääb – sel pole järke.
Sest olev hetk on punguv tulevik.

SUVENÄGEMUS

Su juuksed sõnadeta seksapiilsed
ja kumerused pingsalt liibuvad
niit niidi haaval rebisid mult riided
kesk igavesti meelast Mulgimaad.

Kuum päike praadis minu mandund ihu.
Sääsk pinises kui kiimaline paan.
Kui sinu poole sirutasin pihu,
siis tundsin, kuidas leebet jõudu saan.

SISUKORD

I

IHK IKKAGI	4
ENDAPETT	5
HÄMMASTUS	6
TEADLIKU USUNI	7
SEST UHKUSKI	8
ON JU	9
PÜSI(MINE)	10
VALGE NAIN	11
PIETÀ	12
PALVE	13
ÕNNEKS	14
KA KÜLM ON SOE	15
ÜKS PIDU	16
JUHTIJA VIIBUTAVAST SÕRMEST	17
VALIK	18
PARAPLASMAST	19
ISALE	20
EIMATA	21
PERSPEKTIIV	22
TULEMINE	23

II

HUNDIULG	25
VASTU TAHTMIST PÄRIVOOLU	26
IKKA VEEL	27
24. 02. 89 jj.	28
KOOSLUS	29
JÄÄK	30
MIKS?	31
LANGEJA LAUL	32
ENDASISENDUS	33
KUMA	34
SELLEKS ISE	35
ALGUSEGA LAPSEPÕLVES	36
VAHEPEALSEST	37
HILJEM	38

RÄNK	39
SIISKI HÜMN	40

III

KOOS	42
VARA	43
MÕTTELINE	44
JÕUDIS LATVA	45
ANDUV MÕTE	46
SIIRAS TEESKLUS	47
JAHE KAUP	48
SOOJAVÄRINAD	49
PÄRASTEHA EHA PÄRAST	50
KEVADES KULGEJA	51
LÕKE	52
SA POLE LAULEV LAPS	53
LAUL	54
LUBADUS	55
ALGUSETA. LÕPUTA	56
PETTUNUD PARADIISIS	57
JÄRELDUS	58
VASTANDID	59
SUVENÄGEMUS	60

Luuletuseni jõudmiseks klikkige hiirega luuletuse pealkirja.